

საქართველოს ორგანული კანონი

საქართველოს მოქალაქეობის შესახებ

მოქალაქეობა ნიშნავს პირის პოლიტიკურ სამართლებრივ კავშირს საქართველოს სახელმწიფოსთან, რაც გამოიხატება ურთიერთსანაცვლო უფლება-მოვალეობათა ერთიანობით, ემყარება ადამიანის ღირსების პატივისცემას, მისი უფლებებისა და თავისუფლებების აღიარებას.

ეს კანონი საერთაშორისო სამართლისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად უზრუნველყოფს საქართველოს მოქალაქის უფლებათა დაცვას როგორც ქვეყანაში, ისე მის ფარგლებს გარეთ.

თავი I

ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. საქართველოს მოქალაქეობა

1. საქართველოში დადგენილია ერთიანი მოქალაქეობა.

2. საქართველოს მოქალაქე იმავდროულად არ შეიძლება იყოს სხვა სახელმწიფოს მოქალაქე, გარდა საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილი გამონაკლისი შემთხვევისა. საქართველოს პრეზიდენტის მიერ საქართველოს მოქალაქეობა შეიძლება მიენიჭოს უცხო ქვეყნის მოქალაქეს, რომელსაც საქართველოს წინაშე აქვს განსაკუთრებული დამსახურება ან რომლისთვის საქართველოს მოქალაქეობის მინიჭება გამომდინარეობს სახელმწიფო ინტერესებიდან. (24.06.2004 N 182)

მუხლი 2. მოქალაქეობის უფლება

საქართველოში ამ კანონით დადგენილი წესით ყოველ ადამიანს აქვს საქართველოს მოქალაქეობის უფლება. არავის არ შეიძლება შეეზღუდოს მოქალაქეობის შეცვლის უფლება, გარდა ამ კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. არავის არ შეიძლება ჩამოერთვას საქართველოს მოქალაქეობა.

მუხლი 3. საქართველოს მოქალაქე

საქართველოს მოქალაქედ ჩაითვლება:

ა) პირი, რომელიც მუდმივად ცხოვრობდა საქართველოში არანაკლებ ხუთი წლისა და ცხოვრობს ამ კანონის სამოქმედოდ შემოღების დღისათვის, თუ ექვსი (24.06.93. N 277 საქართველოს პარლამენტის უწყებანი N 8) თვის ვადაში წერილობით არ განაცხადებს უარს საქართველოს მოქალაქეობაზე.

ბ) საქართველოში დაბადებული პირი, რომელმაც 1991 წლის 21 დეკემბრის შემდეგ დატოვა საქართველოს ტერიტორია და ამდენად ვერ აკმაყოფილებს ამ მუხლის „ა“ პუნქტის მოთხოვნებს, თუ მას არა აქვს სხვა ქვეყნის მოქალაქეობა.

(15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)

გ) პირი, რომელიც საქართველოს მოქალაქეობას შეიძენს ამ კანონის შესაბამისად.

მუხლი 4. საქართველოს მოქალაქეთა თანასწორობა

საქართველოს მოქალაქენი კანონის წინაშე თანასწორნი არიან განურჩევლად რასისა, კანის ფერისა, ენისა სქესისა, რელიგიისა, პოლიტიკური და სხვა შეხედულებებისა, ეროვნული, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილებისა, წარმოშობისა, ქონებრივი და წოდებრივი მდგომარეობისა, საცხოვრებელი ადგილისა.
(15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)

მუხლი 5. საქართველოს მოქალაქეთა სამართლებრივი მდგომარეობა

საქართველოს მოქალაქეებს გარანტირებული აქვთ საქართველოს კანონმდებლობით და საერთაშორისო სამართლით აღიარებული პოლიტიკური სოციალურ-ეკონომიკური, აგრეთვე პირადი უფლებები და თავისუფლებები.

საქართველოს მოქალაქენი მოვალენი არიან დაიცვან საქართველოს კონსტიტუცია და სხვა კანონები, გაუფრთხილდნენ ქვეყნის ტერიტორიის მთლიანობას, ხელი შეუწყონ მის ძლიერებას, იყვნენ საქართველოს ინტერესების ერთგულნი.

მუხლი 6. სახელმწიფოს მიერ მოქალაქეთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა

საქართველოს მოქალაქეთა უფლებებს, თავისუფლებებსა და კანონიერ ინტერესებს, თავის ტერიტორიაზე და მის ფარგლებს გარეთ, იცავს საქართველო.

მუხლი 7. საქართველოს მოქალაქეობის შენარჩუნება საზღვარგარეთ მცხოვრები პირისათვის

საქართველოს ფარგლებს გარეთ საქართველოს მოქალაქის ცხოვრება თავისთავად არ იწვევს საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვას.

მუხლი 8. სხვა სახელმწიფოს მოქალაქეთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა სამართლებრივი მდგომარეობა

საქართველოს ტერიტორიაზე მყოფი სხვა სახელმწიფოს მოქალაქენი და მოქალაქეობის არმქონე პირნი მოვალენი არიან პატივი სცენ და დაიცვან საქართველოს კანონები, მათ გარანტირებული აქვთ საერთაშორისო სამართლის ნორმებითა და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლებები და თავისუფლებები, მათ შორის იმის უფლება, რომ მიმართონ სასამართლოს და სხვა სახელმწიფო ორგანოებს მათი პირადი, ქონებრივი და სხვა უფლებათა დასაცავად.

საქართველოს ტერიტორიაზე მყოფ სხვა სახელმწიფოს მოქალაქეებს უფლება აქვთ დახმარებისა და დაცვისათვის მიმართონ თავისი ქვეყნის დიპლომატიურ და საკონსულო წარმომადგენლობებს.

მუხლი 9. უცხო სახელმწიფოსათვის საქართველოს მოქალაქის გადაცემის პირობები

უცხო სახელმწიფოსათვის საქართველოს მოქალაქის გადაცემა დაუშვებელია გარდა საერთაშორისო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. გადაწყვეტილება მოქალაქის გადაცემის შესახებ შეიძლება გასაჩივრდეს სასამართლოში. (15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)

მუხლი 9¹. საქართველოს საპატიო მოქალაქეობა

საქართველოს საპატიო მოქალაქეობა, მისი თანხმობით, შეიძლება მიენიჭოს უცხო სახელმწიფოს მოქალაქეს ან მოქალაქეობის არმქონე პირს რომელსაც საქართველოსა და კაცობრიობის წინაშე აქვს განსაკუთრებული დამსახურება თავისი სამეცნიერო, საზოგადოებრივი საქმიანობით, ან აქვს პროფესია და კვალიფიკაცია, რომლითაც დაინტერესებულია საქართველო და მისთვის საქართველოს მოქალაქეობის მინიჭება გამომდინარეობს სახელმწიფო ინტერესებიდან.

საქართველოს საპატიო მოქალაქეობის მინიჭება ხდება „საქართველოს საპატიო მოქალაქეობის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის მიერ დამტკიცებული დებულების საფუძველზე.

საქართველოს საპატიო მოქალაქეობას ანიჭებს საქართველოს პრეზიდენტი. (15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)

თავი II

საქართველოს მოქალაქეობის მოპოვება

მუხლი 10. საქართველოს მოქალაქეობის მოპოვების საფუძვლები

საქართველოს მოქალაქეობის მოპოვება ხდება:

- ა) დაბადებით;
- ბ) საქართველოს მოქალაქეობის მიღებით (ნატურალიზაციით);
- გ) საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და ამ კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებით.

მუხლი 11. ბავშვის მოქალაქეობა, რომლის მშობლებიც საქართველოს

მოქალაქეები არიან

ბავშვი, რომლის ორივე მშობელი მისი დაბადების მომენტისათვის საქართველოს მოქალაქეა, საქართველოს მოქალაქედ ითვლება დაბადების ადგილის მიუხედავად.

მუხლი 12. ბავშვის მოქალაქეობა, რომლის ერთ-ერთი მშობელი

საქართველოს მოქალაქეა

მშობლების სხვადასხვა მოქალაქეობისას, თუ ბავშვის დაბადების

მომენტისათვის ერთ-ერთი მათგანი საქართველოს მოქალაქეა, ბავშვი ითვლება საქართველოს მოქალაქედ, თუ:

ა) დაიბადა საქართველოს ტერიტორიაზე;

ბ) დაიბადა საქართველოს ფარგლებს გარეთ, მაგრამ მის ერთ-ერთ მშობელს მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი აქვს საქართველოს ტერიტორიაზე;

გ) ერთ-ერთი მშობელი მისი დაბადების მომენტისათვის (დაბადების ადგილის მიუხედავად) საქართველოს მოქალაქეა, ხოლო მეორე - მოქალაქეობის არმქონე პირი ან უცნობია.

მშობელთა სხვადასხვა მოქალაქეობისას, თუ ბავშვის დაბადების მომენტისათვის ერთ-ერთი მათგანი საქართველოს მოქალაქეა და ორივე ცხოვრობს საქართველოს ფარგლებს გარეთ, საქართველოს ფარგლებს გარეთ დაბადებული ბავშვის მოქალაქეობის საკითხი წყდება მშობელთა შეთანხმებით, მშობლების შეუთანხმებლობის შემთხვევაში - იმ ქვეყნის კანონმდებლობით, სადაც ბავშვი დაიბადა. იმ ბავშვის მამობის დადგენის შემთხვევაში, რომლის დედა მოქალაქეობის არმქონე პირია, ხოლო მამად მიჩნეულია საქართველოს მოქალაქე, ბავშვი ხდება საქართველოს მოქალაქე დაბადების ადგილის მიუხედავად.

მუხლი 13. ბავშვის მოქალაქეობა, რომლის მშობლები მოქალაქეობის არმქონე პირები არიან

საქართველოს ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებ მოქალაქეობის არმქონე პირთა ბავშვები საქართველოს მოქალაქეები არიან, თუ ისინი დაიბადნენ საქართველოს ტერიტორიაზე.

მუხლი 14. ბავშვის მოქალაქეობა, რომლის მშობლები სხვა სახელმწიფოს მოქალაქეები არიან

საქართველოს ტერიტორიაზე დაბადებული ბავშვის მოქალაქეობის საკითხი, რომლის მშობლები სხვა სახელმწიფოს მოქალაქეები არიან, წყდება შესაბამისი ქვეყნის კანონმდებლობით.

მუხლი 15. უცნობ მშობელთა ბავშვის მოქალაქეობა (6.07.2010. N3354)

ბავშვი, რომელიც იმყოფება საქართველოს ტერიტორიაზე და რომლის ორივე მშობელი უცნობია, ითვლება საქართველოს მოქალაქედ, ვიდრე საწინააღმდეგო არ დადგინდება.

მუხლი 16. ბავშვის მოქალაქეობა მშობლების მოქალაქეობის შეცვლისას ორივე მშობლის მოქალაქეობის შეცვლა შესაბამისად იწვევს 14 წელს მიულწეველი ბავშვის მოქალაქეობის შეცვლას.

14 - დან 18 წლამდე ბავშვის მოქალაქეობის შეცვლა შეიძლება მხოლოდ მისი თანხმობით.

მუხლი 17. ბავშვის მოქალაქეობა ერთ-ერთი მშობლის მოქალაქეობის

შეცვლისას

ერთ-ერთი მშობლის მიერ საქართველოს მოქალაქეობის შეცვლისას ბავშვი ინარჩუნებს საქართველოს მოქალაქეობას, თუ იგი საქართველოს ტერიტორიაზე საცხოვრებლად რჩება.

თუ საქართველოს მოქალაქეობიდან გადის ერთ-ერთი მშობელი და 14 წელს მიუღწეველ ბავშვთან ერთად მუდმივ საცხოვრებლად მიემგზავრება საქართველოს ფარგლებს გარეთ, ბავშვს უწყდება საქართველოს მოქალაქეობა.

ერთ-ერთი მშობლის საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლა ან *(15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)* მოქალაქეობის დაკარგვა არ იწვევს ბავშვის მოქალაქეობის შეწყვეტას.

მუხლი 18. ბავშვის მოქალაქეობა ერთ-ერთი მშობლის მიერ

საქართველოს მოქალაქეობის მოპოვებისას

თუ ერთ-ერთი მშობელი იძენს საქართველოს მოქალაქეობას, ხოლო მეორე რჩება სხვა სახელმწიფოს მოქალაქედ, მშობელთა ერთობლივი შუამდგომლობით ბავშვი შეიძლება გახდეს საქართველოს მოქალაქე.

თუ ერთ-ერთი მშობელი იძენს საქართველოს მოქალაქეობას, ხოლო მეორე რჩება საქართველოს მოქალაქეობის არმქონე პირად, ბავშვი ხდება საქართველოს მოქალაქე.

მუხლი 19. სრულწლოვანი პირის მიერ მოქალაქეობის არჩევის

შესაძლებლობა

თუ მშობლებს სხვადასხვა მოქალაქეობა აქვთ ერთ-ერთი მათგანი საქართველოს მოქალაქეა, პირი სრულწლოვანების მიღწევისას სურვილისამებრ ირჩევს ერთ-ერთი მშობლის მოქალაქეობას. *(15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)*

მუხლი 20. ბავშვის მიერ საქართველოს მოქალაქეობის მოპოვება შვილად

აყვანის შემთხვევაში

ბავშვი, რომელიც სხვა სახელმწიფოს მოქალაქე ან მოქალაქეობის არმქონე პირია, და მას შვილად აიყვანს საქართველოს მოქალაქე (მოქალაქეები), მშვილეებელის (მშვილეებელთა) შუამდგომლობით მოიპოვებს საქართველოს მოქალაქეობას.

ბავშვი, რომელიც სხვა სახელმწიფოს მოქალაქე ან მოქალაქეობის არმქონე პირია, იმ მეუღლეების მიერ შვილად აყვანის შემთხვევაში, რომელთაგან ერთ-ერთი საქართველოს მოქალაქეა, მშვილეებელთა ერთობლივი შუამდგომლობით მოიპოვებს საქართველოს მოქალაქეობას. *(15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)*

მუხლი 21. ბავშვის მოქალაქეობის შენარჩუნება შვილად აყვანის დროს

ბავშვი, რომელიც საქართველოს მოქალაქეა, უცხოელი მოქალაქეების ან საქართველოს მოქალაქისა და უცხოელი მოქალაქე მეუღლეების მიერ შვილად აყვანის შემთხვევაში ინარჩუნებს საქართველოს მოქალაქეობას. ასეთ შემთხვევაში მშვილეებლების შუამდგომლობით ბავშვს საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლის ნება ეძლევა.

ბავშვი, რომელიც საქართველოს მოქალაქეა, თუ იგი შვილად აიყვანეს მოქალაქეობის არმქონე პირებმა ან საქართველოს მოქალაქე და მოქალაქეობის არმქონე მეუღლეებმა, ინარჩუნებს საქართველოს მოქალაქეობას.

მუხლი 22. ბავშვის მოქალაქეობა, რომელსაც დაწესებული აქვს მეურვეობა ან მზრუნველობა

ბავშვი, რომელსაც დაწესებული აქვს მეურვეობა ან მზრუნველობა, თუ მშობლები ან ერთ-ერთი მათგანი ტოვებს საქართველოს მოქალაქეობას, მეურვის ან მზრუნველის შუამდგომლობით ინარჩუნებს საქართველოს მოქალაქეობას.

მუხლი 22¹. ბავშვის მოქალაქეობის საკითხის გადაწყვეტის თავისებურებანი ამ კანონის მე-17-22-ე მუხლებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში მოქალაქეობის შეცვლისათვის საჭიროა 14-დან 18 წლამდე ბავშვის თანხმობა. (15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)

მუხლი 23. ქმედუნარო პირის მოქალაქეობა
ქმედუნარო პირის მოქალაქეობა, მისი ინტერესებიდან გამომდინარე, შეიძლება შეიცვალოს მეურვის შუამდგომლობით, ამ კანონით დადგენილი წესით. (15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)

მუხლი 24. დავა ბავშვების, არაქმედუნარიან ან შეზღუდული ქმედუნარიანობის მქონე პირთა მოქალაქეობის თაობაზე დავა მშობლებს, მეურვეებს ან მზრუნველებს შორის ბავშვის, არაქმედუნარიან ან შეზღუდული ქმედუნარიანობის მქონე პირთა მოქალაქეობის თაობაზე განიხილება სასამართლო წესით ბავშვის, ქმედუნარო ან შეზღუდული ქმედუნარიანობის მქონე პირთა ინტერესებიდან გამომდინარე.

მუხლი 25. საქართველოს მოქალაქეობა ქორწინების ან განქორწინებისას

საქართველოს მოქალაქის ქორწინება ან განქორწინება უცხოელ მოქალაქესთან ან მოქალაქეობის არმქონე პირთან თავისთავად არ იწვევს მეუღლეთა მოქალაქეობის შეცვლას.

ერთ-ერთი მეუღლის მიერ მოქალაქეობის შეცვლა თავისთავად არ იწვევს მეორე მეუღლის მოქალაქეობის შეცვლას.

მეუღლეთა განქორწინება არ იწვევს მათი შვილების მოქალაქეობის შეცვლას.

მუხლი 26. საქართველოს მოქალაქედ მიღების პირობები (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

საქართველოს მოქალაქედ ამ კანონის შესაბამისად მიიღება სრულწლოვანი პირი, რომელიც აკმაყოფილებს შემდეგ მოთხოვნებს:

ა) მუდმივად ცხოვრობს საქართველოს ტერიტორიაზე უკანასკნელი 5 წლის

განმავლობაში;

ბ) დადგენილ ფარგლებში იცის სახელმწიფო ენა;

გ) დადგენილ ფარგლებში იცის საქართველოს ისტორია და სამართლის ძირითადი საფუძვლები;

დ) საქართველოში აქვს სამუშაო ადგილი ან უძრავი ქონება, ან საქართველოს ტერიტორიაზე ახორციელებს სამეწარმეო საქმიანობას, ანდა საქართველოს საწარმოში ფლობს წილს ან აქციებს.

მუხლი 26¹. საქართველოს მოქალაქედ მიღებაზე უარის თქმის საფუძვლები.

საქართველოს მოქალაქედ არ მიიღება პირი თუ:

ა) ჩაიდინა საერთაშორისო დანაშაული მშვიდობისა და ადამიანობის წინააღმდეგ;

ბ) მონაწილეობდა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სახელმწიფო დანაშაულში. (15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)

გ) სახელმწიფო ან/და საზოგადოებრივი უსაფრთხოების დაცვის ინტერესებიდან გამომდინარე, მისი საქართველოს მოქალაქედ მიღება მიზანშეუწონელია. (6.07.2010. N3354)

მუხლი 27. საქართველოს მოქალაქედ მიღების განსაკუთრებული პირობები

საქართველოს პრეზიდენტს, ცალკეულ შემთხვევებში უფლება აქვს ამ კანონის 26-ე მუხლის "ა", "ბ", "გ", და "დ" პუნქტებით გათვალისწინებული პირობების დაუცველად საქართველოს მოქალაქედ მიიღოს პირი, თუ:

ა) საქართველოსა და კაცობრიობის წინაშე აქვს განსაკუთრებული დამსახურება თავისი სამეცნიერო, საზოგადოებრივი საქმიანობით, ან აქვს პროფესია და კვალიფიკაცია, რომელითაც დაინტერესებულია საქართველო;

ბ) მისი მიღება გამომდინარეობს სახელმწიფო ინტერესებიდან.

მუხლი 27¹. საქართველოს მოქალაქედ მიღების პირობები

რეპატრიანტის სტატუსის მქონე პირთათვის (11.07.2007 N5262 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 იანვრიდან)

1. რეპატრიანტის სტატუსის მქონე პირთა საქართველოს მოქალაქედ მიღებაზე არ ვრცელდება ამ კანონის 26-ე მუხლის მოთხოვნები.

2. რეპატრიანტის სტატუსის მქონე პირთათვის საქართველოს მოქალაქეობის მინიჭება ხდება „რეპატრიანტის სტატუსის მქონე პირთათვის საქართველოს მოქალაქეობის გამარტივებული წესით მინიჭების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის დადგენილებების შესაბამისად.

მუხლი 28. საქართველოს მოქალაქეზე დაქორწინებული პირის

მიღება საქართველოს მოქალაქედ (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

პირი, რომელიც დაქორწინებულია საქართველოს მოქალაქეზე და მასთან ცხოვრობს საქართველოს ტერიტორიაზე უკანასკნელი 2 წლის განმავლობაში, შეიძლება მიღებულ იქნეს საქართველოს მოქალაქედ ამ კანონის 26-ე მუხლის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებისა და 26¹ მუხლის მოთხოვნათა შესაბამისად.

მუხლი 29. საქართველოს მოქალაქეობის აღდგენა (11.07.2009 N 1390)

1. საქართველოს მოქალაქეობა ამ კანონის შესაბამისად შეიძლება აღუდგეს პირს, რომელიც განცხადების შეტანის მომენტისთვის არ არის უცხო ქვეყნის მოქალაქე და რომელსაც საქართველოს მოქალაქეობა შეუწყდა:

- ა) არამართლზომიერად;
- ბ) მოქალაქეობიდან გასვლის შედეგად;
- გ) მშობლების არჩევანის შედეგად.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პირს საქართველოს მოქალაქეობა აღუდგება, თუ იგი განცხადების შეტანის მომენტისთვის მუდმივად ცხოვრობს საქართველოში და აკმაყოფილებს ამ კანონის 26-ე მუხლის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებისა და 26¹ მუხლის მოთხოვნებს.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პირს, რომელიც განცხადების შეტანის მომენტისთვის მუდმივად არ ცხოვრობს საქართველოში, საქართველოს მოქალაქეობა შეიძლება აღუდგეს, თუ მას საქართველოს წინაშე აქვს განსაკუთრებული დამსახურება ან მისთვის საქართველოს მოქალაქეობის აღდგენა გამომდინარეობს სახელმწიფო ინტერესებიდან.

მუხლი 29¹. საქართველოს მოქალაქის ფიცი.

პირი, რომელმაც საქართველოს მოქალაქეობა მოიპოვა ნატურალიზაციით ან საქართველოს მოქალაქეობის აღდგენით, ქართულ ენაზე დებს საქართველოსადმი ერთგულების ფიცს: „მე (გვარი, სახელი), ვხდები რა საქართველოს მოქალაქე, ვფიცავ ერთგულად ვემსახურო საქართველო, დავიცვა მისი კონსტიტუცია და ყველა კანონი, საქართველოს დამოუკიდებლობა, ტერიტორიული მთლიანობა. საქართველოს სახელმწიფო ენად ვაღიარებ ქართულ ენას. ვაღიარებ ვიღებ პატივი ვიცე საქართველოს კულტურასა და ეროვნულ ტრადიციებს“ და ხელმოწერით ადასტურებს მას. (15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)

თავი III

საქართველოს მოქალაქეობის შეწყვეტა

მუხლი 30. საქართველოს მოქალაქეობის შეწყვეტის საფუძვლებია:

- ა) საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლა;
- ბ) საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვა;

გ) საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით და ამ კანონით გათვალისწინებული სხვა შემთხვევები.

მუხლი 31. საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლა (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

1. საქართველოს მოქალაქეს აქვს საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლის უფლება. საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლის საკითხი წყდება ამ კანონის შესაბამისად. საქართველოს მოქალაქეს შეიძლება უარი ეთქვას საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლაზე სახელმწიფოს წინაშე მოვალეობის შეუსრულებლობისას ან სამხედრო ვალდებულების მოუხდელობისას. ეს წესი არ ვრცელდება იმ პირზე, რომელიც კანონით დადგენილი წესით განთავისუფლებულია სამხედრო ვალდებულებისაგან. (17.12.2010. N4136)

2. არ შეიძლება საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლა, თუ პირი მიცემულია სისხლის სამართლის პასუხისგებაში ან მის მიმართ არსებობს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო განაჩენი, რომელიც აღსრულებას ექვემდებარება.

მუხლი 32. საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვა

ამ კანონის შესაბამისად პირი დაკარგავს საქართველოს მოქალაქეობას, თუ:

ა) საქართველოს კომპეტენტური ორგანოების უნებართვოდ შევა უცხო სახელმწიფოს სამხედრო სამსახურში, პოლიციაში, იუსტიციის ორგანოებში და მმართველობის სხვა ორგანოებში ან სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებში;

ბ) მუდმივად ცხოვრობს სხვა სახელმწიფოში და არასაპატიო მიზეზით არ დადგა საკონსულო აღრიცხვაზე 2 წლის განმავლობაში;

გ) საქართველოს მოქალაქეობას შეიძენს ყალბი დოკუმენტების წარდგენის გზით;

დ) მიიღებს სხვა სახელმწიფოს მოქალაქეობას.

თავი IV

საქართველოს მოქალაქეობის საკითხთა განხილვისა და გადაწყვეტის წესი

მუხლი 33. საქართველოს პრეზიდენტის უფლებამოსილებანი მოქალაქეობის საკითხთა გადაწყვეტისას.

საქართველოს პრეზიდენტი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება:

ა) უცხოელ მოქალაქეთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა საქართველოს მოქალაქედ მიღების თაობაზე;

ბ) საქართველოს მოქალაქეობის აღდგენის თაობაზე;

გ) საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლის თაობაზე;

დ) საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვის თაობაზე.

ე) საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებულ შემთხვევაში უცხო ქვეყნის მოქალაქისათვის საქართველოს მოქალაქეობის მინიჭების თაობაზე.

(24.06.2004 N 182)

მუხლი 34. საქართველოს მოქალაქეობის საკითხებზე განცხადების შეტანა.

1. საქართველოს მოქალაქეობის მიღების, მოქალაქეობიდან გასვლისა და მოქალაქეობის აღდგენის შესახებ განცხადებები დაინტერესებულ პირებს შეაქვთ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირში – სამოქალაქო რეესტრის სააგენტოში (შემდგომში – სააგენტო). საქართველოს ფარგლებს გარეთ მცხოვრები პირები განცხადებებს საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების მეშვეობით უგზავნიან სააგენტოს ან პირდაპირ უგზავნიან საქართველოს პრეზიდენტს. (1.10.2010. N3658 ამოქმედდეს გამოქვეყნებიდან მე-15 დღეს)

2. საქართველოს მოქალაქეობის საკითხებზე არასრულწლოვანთა და ქმედუუნარო პირთა შუამდგომლობები შეაქვთ მათ კანონიერ წარმომადგენლებს. (15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)

3. ამ კანონის პირველი მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ საკითხზე განცხადება დაინტერესებულ პირს შეაქვს სააგენტოში ან შესაბამის დიპლომატიურ წარმომადგენლობაში ან საკონსულო დაწესებულებაში. (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

4. განსაკუთრებულ შემთხვევაში, საქართველოს პრეზიდენტის ინიციატივით უცხო ქვეყნის მოქალაქეს საქართველოს მოქალაქეობა შეიძლება მიენიჭოს ამ კანონით გათვალისწინებული პროცედურის დაუცველად. (20.12.2005 N 2381)

მუხლი 35. წარდგინება საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვის

თაობაზე (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

წარდგინება საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვის თაობაზე სააგენტოში შეაქვთ სასამართლოს, პროკურატურას, შინაგან საქმეთა სამინისტროს და საგარეო საქმეთა სამინისტროს, ხოლო სხვა სახელმწიფოში მცხოვრებ საქართველოს მოქალაქეთა მიმართ – შესაბამის დიპლომატიურ წარმომადგენლობას ან საკონსულო დაწესებულებას.

მუხლი 36. საქართველოს მოქალაქეობის საკითხთა განხილვა (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

1. საქართველოს მოქალაქეობის საკითხებზე განცხადებასა და წარდგინებას განიხილავს და შესაბამის დასკვნას ამზადებს სააგენტო.

2. თუ სააგენტოსთვის ამ კანონის 35-ე მუხლში მითითებულ უწყებათა მიერ წარდგინების შეტანის გარეშე გახდება ცნობილი პირის მიერ საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვის საფუძვლების არსებობა, იგი ამ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი წესით განიხილავს მოქალაქეობის დაკარგვის საკითხს და მასალებს წარუდგენს საქართველოს პრეზიდენტს.

მუხლი 36¹. მოქალაქეობის დადგენის საკითხების განხილვა (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

ამ კანონის მე-3 მუხლის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებითა და მე-11–22-ე მუხლებით გათვალისწინებულ მოქალაქეობის დადგენის საკითხებს განიხილავს და შესაბამის გადაწყვეტილებას იღებს სააგენტოს ტერიტორიული სამსახური, ხოლო სხვა სახელმწიფოში მცხოვრებ საქართველოს მოქალაქეთა მიერ დიპლომატიური წარმომადგენლობისათვის ან საკონსულო დაწესებულებისათვის მიმართვის შემთხვევაში – შესაბამისი დიპლომატიური წარმომადგენლობა ან საკონსულო დაწესებულება.

მუხლი 37. საქართველოს მოქალაქეობის საკითხებზე
გადაწყვეტილების მიღება (6.07.2010. N3354)

1. საქართველოს მოქალაქეობის შეძენის, მოქალაქეობის შეწყვეტისა და მოქალაქეობის აღდგენის შესახებ განცხადებისა და წარდგინების დაკმაყოფილების შემთხვევაში საქართველოს პრეზიდენტი გამოსცემს ბრძანებულებას, ხოლო უარყოფითი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში – განკარგულებას.

2. საქართველოს მოქალაქეობიდან პირის გასვლის შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება ძალაში შედის: (1.10.2010. N3658 ამოქმედდეს გამოქვეყნებიდან მე-15 დღეს)

ა) საქართველოს კომპეტენტური ორგანოების მიერ ამ პირის მიერ უცხო ქვეყნის მოქალაქეობის მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის მიღებისთანავე;

ბ) მისი ხელმოწერის დღიდან, თუ წარმოდგენილია უცხო ქვეყნის კომპეტენტური ორგანოს მიერ გაცემული დოკუმენტი, რომლითაც ცალსახად დასტურდება, რომ პირი საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლის შემთხვევაში აუცილებლად მიიღებს შესაბამისი ქვეყნის მოქალაქეობას.

მუხლი 38. საქართველოს მოქალაქეობის საკითხთა განხილვისა და

გადაწყვეტის ვადა (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

საქართველოს მოქალაქეობის საკითხებზე განცხადებისა და წარდგინების განხილვისა და გადაწყვეტის ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 3 თვეს.

მუხლი 39. საქართველოს მოქალაქეობის საკითხებზე განცხადებისა და

წარდგინების განმეორებითი განხილვა (6.07.2010. N3354)

საქართველოს მოქალაქეობის შეძენის, მოქალაქეობის შეწყვეტისა და მოქალაქეობის აღდგენის შესახებ განცხადებისა და წარდგინების განმეორებითი განხილვა შეიძლება წინა გადაწყვეტილების მიღებიდან 6 თვის შემდეგ.

მუხლი 40. მომსახურების საფასური (15.12.2009 N 2318)

1. მოქალაქეობის საკითხებზე განცხადების შეტანისას განმცხადებელი იხდის მომსახურების საფასურს „სამოქალაქო რეესტრის სააგენტოს მიერ გაწეული

მომსახურებისათვის დაწესებული საფასურის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი ოდენობითა და წესით, გარდა კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

2. თუ პირმა საქართველოს მოქალაქეობა არამართლზომიერად დაკარგა, მოქალაქეობის აღდგენის შესახებ განცხადების შეტანისას იგი თავისუფლდება მომსახურების საფასურის გადახდისაგან.

მუხლი 41. დებულება მოქალაქეობის საკითხებზე განცხადების და წარდგინების განხილვის წესის შესახებ

დებულება საქართველოს მოქალაქეობის საკითხებზე განცხადების და წარდგინების განხილვის წესის თაობაზე მტკიცდება საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით.

მუხლი 42. საქართველოს მოქალაქეობის საკითხებზე გადაწყვეტილების

1. საქართველოს მოქალაქეობის საკითხებზე საქართველოს პრეზიდენტის გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სასამართლოში კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

2. მოქალაქეობის საკითხებთან დაკავშირებით განცხადების განხილვაზე დაუსაბუთებელი უარის, შუამდგომლობათა განხილვის ვადების დარღვევისა და სხვა არამართლზომიერი მოქმედებებისათვის თანამდებობის პირები პასუხს აგებენ კანონმდებლობის შესაბამისად.

თავი V

გარდამავალი და დასკვნითი დებულებები

(02.03.2001 N 777)

მუხლი 43. საქართველოს მოქალაქეობის დამადასტურებელი დოკუმენტები

საქართველოს მოქალაქეობა დასტურდება საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობით ან საქართველოს მოქალაქის პასპორტით.

16 წლამდე ბავშვის მოქალაქეობა დასტურდება დაბადების მოწმობით ან მშობლის პასპორტით ან მოქალაქის პირადობის მოწმობით.

16 წლამდე ბავშვის მოქალაქეობა, რომლის მშობლებიც უცნობი არიან, დასტურდება დაბადების მოწმობით.

მუხლი 44. საქართველოს მოქალაქეობის დამადასტურებელი დოკუმენტის

გაცემა (2004 წლის 15 ნოემბრიდან 24.06.2004 N 182)

1. საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობას და პასპორტს გაცემენ სააგენტოს შესაბამისი ტერიტორიული სამსახურები. (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

2. სხვა სახელმწიფოში დროებით ან მუდმივად მცხოვრები საქართველოს

მოქალაქის პირადობის მოწმობას და პასპორტს გასცემს საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობა ან საკონსულო დაწესებულება სააგენტოს მიერ დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში. (1.10.2010. N3658 ამოქმედდეს გამოქვეყნებიდან მე-15 დღეს)

3. საქართველოს მოქალაქეობის დამადასტურებელი დოკუმენტის გაფორმებისა და გაცემის წესი და პირობები განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

მუხლი 45. საპატიო მიზეზით გადაცილებული ვადის აღდგენა

თუ პირმა ამ კანონის მე-3 მუხლით დადგენილ ვადაში საპატიო მიზეზით ვერ განაცხადა უარი საქართველოს მოქალაქეობაზე, მას გადაცილებული ვადა აღუდგება კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 45¹. ამოღებულია (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

მუხლი 45² ამოღებულია (19.12.2008 N 802 ამოქმედდეს 2009 წლის 1 თებერვლიდან)

მუხლი 46. საერთაშორისო ხელშეკრულებების გამოყენება

საქართველოს მოქალაქეობის საკითხთა გადაწყვეტისას ამ კანონთან ერთად გამოიყენება საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებები. თუ საერთაშორისო ხელშეკრულებით, რომლის მონაწილეც არის საქართველო, დადგენილია ამ კანონისაგან განსხვავებული წესები, გამოიყენება საერთაშორისო ხელშეკრულების ნორმები, თუ ისინი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას. (15.10.96. N 423 პარლამენტის უწყებანი N 27-28/4)

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე -

სახელმწიფოს

ედუარდ შევარდნაძე.

მეთაური

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

გოგუაძე.

თბილისი,

1993 წლის 25 მარტი.

ვახტაგ